

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til de offentlige Aarsprøver

i

Borgerdydskolen i København

i Juni og Juli 1869.

Udgivet af

Jean Pio,
Skolens Forstander.

KØBENHAVN.

I. Cohens Bogtrykkeri.

1869.

I.

Nogle statistiske Oplysninger om Skolen fra dens Stiftelse indtil nu.

Borgerdydskolen i København stiftedes i Aaret 1786 af det Selskab, hvorefter den bærer Navn, Selskabet for Borgerdyd¹⁾, det samme, som har lagt Spiren til flere andre, endnu blomstrende Institutioner her i Staden (saaledes Efter-slægtselskabets Skole 1786, Døtreskolerne 1792 og Borgerdydskolen paa Kristianshavn 1795). I de første Aar stod det nævnte Selskab selv som Bestyrelse i Spidsen for Skolen, og det var da særlig ét Medlem deraf, den bekendte Professor Abraham Kall²⁾, som lagde Planen for og ledede dens Virksomhed, indtil han 1795 foranledigede Oprettelsen af Borgerdydskolen paa Kristianshavn og ganske helligede sig til Styrelsen af den. Skolens første Inspektør (Overlærer) var Jens Bertel Møller. Han dimitterede til Universitetet 142 Disciple (122 laud., deraf 33 med Udmærkelse) og bragte Skolen i et betydeligt Flor; 1804 var saaledes Elevernes Antal omtrent 190. I Aaret 1806 udnævntes han til Rektor ved den lærde Skole i Helsingør³⁾, og en af Skolens Lærere, Johannes Jakob

¹⁾ Denne Forening traadte sammen 15de April 1785, „for at virke til Borgerdyds Udbredelse“ ved Forbedring af Undervisningen, ved Almuens Oplysning, Industriens Ophjælpning, veldædige Stiftelser for Trængende, o. s. v.

²⁾ født 1743 i København; Student 1756; theol. Kand. 1762; senere Universitetsbibliothekar (1765—80), Professor ved Universitetet (i Græsk 1770, i Historie og Geografi 1781), Ordenshistoriograf o. s. v.; død som Etatsraad og Ridder af Dannebrog 1821.

³⁾ hvor han døde (1825) som Professor og Ridder af D.

Stephansen¹⁾ overtog da for en kort Tid Bestyrelsen, indtil han nemlig i December Maaned samme Aar befordredes til et Lærerembede paa Bornholm. Under ham udgik 8 Studenter fra Borgerdydskolen. Dennes næste Forstander var B. C. Møller, i hvis Tid Skolens gamle, af Prof. Kall ved Aktier købte Gaard paa Nørregade brændte under Københavns Bombardement. De ulykkelige Forhold herhjemme i hine urolige Tider havde sikkert væsenlig Indflydelse paa Aftagendet af Skolens Elevantal; endnu i 1808 havde dette været 128, men da Møller i 1811 opgav Skolen, var det sunket ned til omtrent 30. I disse Aar (1807—11) dimitteredes 24 Elever til Universitetet. Den nye Bestyrelse bestod af Michael Nielsen²⁾, P. R. Wøldike³⁾ og P. Bergenhammer. Af disse døde Bergenhammer kort derpaa, og Wøldike blev efter 2 Aars Forløb kaldet til Præst i Faaborg; hvorpaa Nielsen alene overtog Skolens Styrelse. Skolen flyttede, efter siden 1807 at have flakket omkring uden blivende Sted, i Aaret 1813 ind i Gaarden i Klareboderne Nr. 8, og her forblev den i 30 Aar. Nielsen skaffede Borgerdydskolen et anset Navn, og under ham steg dens Elevantal betydelig; i 1815 var det allerede 202. Sit Højdepunkt naaede Skolen i 1831 med 290 (249 studerende og 41 ikke studerende) Disciple, men fra dette Aar aftog Frekvensen stadig, først jævnt, men senere betydelig, især fra 1838, da Nielsen hævede Handelsklasserne; og da han i Aaret 1844 (28de Maj) overdrog Skolen til Johan Christian Bartholin⁴⁾ og Jakob Stilling⁵⁾, var der kun

¹⁾ født 1768; dimitteret fra Slagelse 1792; 1806 i December Overlærer ved Middelskolen i Rønne, 1807 forflyttet i samme Egenkab til Nakskov Middelskole; 1816 Rektor ved den lærde Skole sammesteds, indtil dens Nedlæggelse 1859; død i Kbhvn. 1845.

²⁾ født 1776 (Faderen, Niels Michelsen, var Gaardmand i en Landsby ved Kolding); dimitteret fra Kolding 1801; studerede nogle Aar Theologi og var Lærer i v. Westens og Brendstrups Instituter, indtil han, som ovenanført, i Okt. 1811 blev Medbestyrer af Borgerdydskolen. 1822 fik han Titel af Professor; 1828 blev han Ridder af Danebrog og 1840 Danebrogsmænd. Han pensioneredes af Staten med 1400 Rdl. og levede sine sidste Aar paa Frederiksberg, hvor han døde 1846.

³⁾ født i Sorø 1781; Student 1796; theol. Kand. 1802. Lærer ved Borgerdydskolen fra 1805. Han døde som Præst i Taarnby paa Amager 1850.

⁴⁾ født i Kbhvn. 1816, dim. fra Michael Nielsens Skole 1834; 1840 Inspektør ved Borgerdydskolen paa Kristianshavn.

⁵⁾ født 1815; dim. fra Viborg 1832; theol. Kand. 1840; Lærer ved Borgerd. paa Kristianshavn 1841; 1845 Præst ved Kbhvn.s civile Arresthus; senere Præst i Ølgod Sogn i Ribe Stift; død i Kbhvn. 1858.

42 Elever i den. Michael Nielsen havde fra 1812 til 1843 dimitteret ialt 404¹⁾ Studenter (deraf havde 350 faaet laud., de 28 med Udmærkelse). Af de 42 Disciple dimitterede han endnu selv i Efteraaret, samme Aar som han havde forladt Skolen, 10, og af de øvrige forlode 11 Skolen, saa at de nye Forstandere kun beholdt 21 tilbage; 1845 ved Skolens Examen var dog Antallet 87 og næste Aar 133. Da Bartholin imidlertid i dette Aar (1846) opgav Skolen og forlod Landet, og Pastor Stilling samtidig trak sig tilbage uden at forsøge paa at holde den igang, samlede den daværende Inspektør, C. V. Rimestad²⁾, Skolens Lærere om sig og gjorde de fornødne Skridt for at bevare dens Tilværelse. En nødvendig Reduktion af flere Klasser og en Del Udmeldelser (væsenlig paa Grund af Ophævelsen af Bartholins Pensionsanstalt) berøvede Skolen 52 Elever; men allerede 1847 talte den 96, og 1850 123. Rimestads Virksomhed som Forstander blev ikke langvarig. I Foraaret 1853 opgav han Skolen, og da man vel meget almindelig antog dennes fremtidige Skæbne for usikker, udmeldtes mange Elever, og den nye Bestyrer, Kristen Røvsing³⁾, forefandt kun 76 af disse, da han indlod sig paa det vovelige Forsøg at redde Borgerdydskolen, der nu atter havde været sin Undergang nær. En dygtig Bestyrelse bragte imidlertid inden faa Aar Skolen til en Blomstring, den ikke havde kendt siden Michael Niensens bedste Dage. I Skoleaaret 1860—61 var saaledes Elevantallet steget til 234. Røvsing har ialt dimitteret 117 Studenter (69 fik 1ste Karakter og deraf 14 med Udmærkelse). Efter en femtenaarig Virksomhed som Bestyrer overdrog han ifjor (den 15de Juli) Skolen til mig, og efter at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet havde meddelt mig Ret til i Lighed med min Forgænger at lade afholde Adgangsprøve til Universitetet og

1) En Fortegnelse paa disse, hvoraf vel de fleste leve endnu, og hvoraf særdeles mange ere blevne højt ansete og af deres Fædreland fortjente Mænd, findes i Programmet fra Borgerdydskolen for 1844.

2) født 1816 i Kbhvn., dim. af Michael Nielsen 1832, Lærer ved dennes Skole i Historie og Geografi fra 1833; Inspektør ved Skolen fra 1845. Om denne Mands Liv og øvrige Færd henviser jeg til Erslews Forfatterlexikon.

3) født i Mariager 1812; dim. fra Aarhus Skole 1836; theol. Kand. 1841; Lærer ved Borgerdydskolen i Kbhvn. (i Latin, Græsk og Dansk) 1844; rejste med offentlig Understøttelse udenlands for at gøre sig bekendt med Skolevæsenet i Tyskland og Schweiz 1852; Lærer ved den militære Højskole 1850—68; fik Titel af Professor 1858. Nu Lærer ved Officersskolen paa Frederiksberg.

Afgangsprøve for Realdisciple ved egne Lærere, tiltraadte jeg mit Hverv som Skolens Forstander¹⁾). Ligesom det lykkedes mig for denne at bevare de dygtige og nidkære Lærere, som Prof. Rovsing havde samlet og prøvet for min Tid, saaledes viste saagodtsom alle de ærede Forældre og Værger for Skolens Elever mig den Tillid fremdeles at betro mig disses Undervisning, en Tillid, som det er mit Haab at kunne bevare ved i det Væsenlige at følge den Plan og den Methode, som min Formand med saa meget Held og saa gode Resultater havde lagt og benyttet for Skolens Virksomhed.

¹⁾ Jeg havde allerede tidligere i flere Aar været knyttet til Skolen som Lærer. Efter at jeg i Vinteren 1856—7 havde taget philologisk-historisk Skoleembedsexamen overdrog Prof. Rovsing mig Undervisningen i Græsk i øverste Klasse; senere blev jeg tillige Lærer i Latin, Fransk og Tysk i forskellige Klasser og vedblev med denne min Virksomhed, indtil jeg 1864 med Understøttelse af Regeringen tiltraadte en længere videnskabelig Udenlandsrejse til Grækenland.

II.

Efterretninger om Skolens Afgangsprøver i Juni og Juli 1868.

I Juni og Juli afholdtes den offentlige Afgangsexamen for Studerende, den skriftlige Del d. 23—26. Juni, den mundtlige d. 4—9. Juli. Der var som sædvanlig for hvert Fag indbudt to fremmede Censorer (af hvilke dog den ene af de for Mathematik og Fysik indbudte hindredes i at møde); som fremmede Censorer fungerede: i Modersmaalet Inspektør Carl Andersen og Kammerjunker J. Holten; i Latin Dr. phil. Wimmer og Cand. philol. Giede; i Græsk Dr. phil. Lyngby og Dr. phil. Wimmer; i Historie Adjunkt F. Munch og Kammerjunker Holten; i Mathematik Cand. mag. Pullich; i Fysik Adjunkt Bendz. Af Skolens Lærere deltog følgende i Censuren som Faglærere og Examinatorer: i Dansk Bestyreren; i Latin Overlærer Fibiger; i Græsk Cand. philol. Christensen; i Historie Cand. jur. Larsen; i Mathematik Cand. polyt. F. Mathiesen; i Fysik Premierlieutenant Madsen; som Censorer deltog desuden Cand. polyt. Mathiesen i Fysik og Premierlieutenant Madsen i Mathematik.

Til Prøven indstillede sig følgende 16 Disciple, der have bestaaet Prøven i Oprykningsfagene 1866 her i Skolen, med det i Skolens Examensprotokol anførte Pointsantal (dog Hartvig, Gigas, Sødring, Petersen og Tranekjær 1865); 12 fik 1ste, 4 fik 2den Karakter:

	Dansk		Latin		Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Hovedkarakter.	Points.
	Stil I. (fri).	Stil II. (bunden).	skriftl.	mundl.							
Alberti, Peter Adler,	$mg. \div \frac{1}{3}$	mg.	g.	$mg. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{6}$	$mg. + \frac{1}{2}$	$mg. + \frac{1}{2}$	mg.	mg.	Første	73
Bardenfleth, Vilhelm,	$ug. \div \frac{1}{3}$	mg.	$g. + \frac{1}{3}$	$mg. \div \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{6}$	$tg. + \frac{1}{6}$	$mg. + \frac{1}{2}$	mg.	mg.	Første	67
Barfod, Gustav O. V.,	$mg. \div \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{3}$	$g. \div \frac{1}{3}$	$mg. \div \frac{1}{3}$	$tg. + \frac{1}{6}$	$g. \div \frac{1}{6}$	$tg. + \frac{1}{6}$	tg.	Anden	49
Bruun, Alfr. Theodor,	g.	mg.	$g. + \frac{1}{6}$	$mg. \div \frac{1}{6}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	ug.	$mg. + \frac{1}{6}$	$ug. \div \frac{1}{6}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	Første	74
Gigas, Emil Leopold,	ug.	ug.	mg.	$ug. \div \frac{1}{3}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{6}$	$g. \div \frac{1}{3}$	$tg. + \frac{1}{3}$	$g. \div \frac{1}{3}$	Første	65
Hansen, Vilh. Jul. Anker,	$mg. \div \frac{1}{3}$	mg.	$g. + \frac{1}{6}$	ug.	mg.	$mg. \div \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{6}$	mg.	Første	69
Hartvig, Maximilian,	$g. + \frac{1}{3}$	g.	g.	mg.	$ug. \div \frac{1}{3}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	$mg. \div \frac{1}{6}$	$tg. + \frac{1}{6}$	$tg. \div \frac{1}{3}$	Anden	56
Jensen, Jes Adolf,	mg.	mg.	$tg. + \frac{1}{6}$	$g. + \frac{1}{2}$	$mg. + \frac{1}{3}$	ug.	$g. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{6}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	Første	69
Jørgensen, Axel Emil,	mg.	$g. + \frac{1}{3}$	g.	$g. + \frac{1}{6}$	mg.	mg.	$mg. \div \frac{1}{3}$	$g. \div \frac{1}{3}$	$g. \div \frac{1}{3}$	Anden	60
Obelitz, Bredo, Ove Ernst,	$g. \div \frac{1}{3}$	g.	$tg. \div \frac{1}{6}$	$g. \div \frac{1}{6}$	$g. + \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{3}$	g.	$g. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	Anden	50
Petersen, Carl Nik. H.,	mg.	$ug. \div \frac{1}{3}$	g.	$mg. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	ug.	$mg. + \frac{1}{2}$	$mg. \div \frac{1}{3}$	mg.	Første	75
Schovelin, Thorv. Avg.,	$mg. \div \frac{1}{3}$	mg.	$g. + \frac{1}{6}$	g.	g.	$mg. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{6}$	$mg. \div \frac{1}{6}$	ug.	Første	67
Sødring, Edgar Alex.,	$mg. + \frac{1}{3}$	ug.	$mg. \div \frac{1}{6}$	$mg. \div \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	$g. \div \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{2}$	$g. \div \frac{1}{6}$	$mg. \div \frac{1}{3}$	Første	65
Tranekjær, Anton L. F.,	mg.	$g. + \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{2}$	$mg. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	g.	$g. + \frac{1}{3}$	$g. \div \frac{1}{3}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	Første	65
Tscherning, Ejl. Adam,	mg.	mg.	$g. + \frac{1}{3}$	$mg. \div \frac{1}{3}$	g.	$mg. + \frac{1}{2}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{2}$	ug.	Første	71
Tuxen, Søren Ludvig,	$mg. + \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	$g. + \frac{1}{3}$	$ug. \div \frac{1}{6}$	$mg. + \frac{1}{3}$	$ug. \div \frac{1}{3}$	$mg. \div \frac{1}{6}$	$g. \div \frac{1}{3}$	$mg. + \frac{1}{3}$	Første	72

I Juni og Juli afholdtes Afgangsexamen for Realdisciple, den skriftlige Del d. 23—27. Juni, den mundtlige d. 6—8. Juli. Professor Dr. Holm var tilstede som Examenskommissær.

Som Censorer udenfor Lærerpersonalet fungerede: i Modersmaalet, Fransk og Historie Prof. Dr. Holm; i Fysik Cand. jur. Nissen; i Engelsk Sproglærer Cand. theol. V. Larsen; i Geografi Kadetlærer Cand. phil. Hauch; i Arithmetik, Geometri og Fysik Cand. mag. Pullich; i Naturhistorie Cand. phil. Sahlertz, i Skrivning og Tegning Kammerjunker J. Holten. — Af Skolens Lærere deltog følgende i Censuren: Bestyreren, Cand. phil. Launy, Cand. phil. Arlaud, Intendant Ancker, Cand. jur. E. F. Larsen, Cand. phil. Bang, Justermester Bruun, Cand. mag. Kjærskou, Cand. polyt. Mathiesen, Cand. philol. Christensen, Pastor Sommerfeldt, Arkitekt Rasmussen, Inspektør Wolff og Cand. theol. Hassager.

Til Prøven indstillede sig efternævnte 3 Disciple, der bestode med de hosføjede Karakterer :

	Modersmaalet.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geograf.	Arithmetik med prakt. Regning.	Geometri med geom. Tegning.	Naturhistorie.	Fysik.	Skrivning og Tegning.
Christiansen, W. O.,	g.	mg.	g.	g.	g.	tg.	g.	g.	g.	mg.	mg.
Jørgensen, C. O.,	tg.	tg.	tg.	tg.	g.	tg.	mg.	tg.	tg.	mg.	g.
Obelitz, P. F., . .	g.	tg.	mg.	mg.	mdl.	g.	g.	g.	mg.	mg.	mg.

Til Afgangsprøven for Studerende indstille sig iaar: I. Flensborg, J. Hanssen, O. Hansen, S. Jónsson, P. Knudsen, A. Reeh, A. Rovsing og J. Schrader.

Ved Oprykningsprøven i de 5 Fag, der ifølge Ministeriets Bekendtg. af 30te November 1864 afsluttes ved Skolens Aarsprøve i næstøverste Klasse, bestode ifjor følgende Elever og blev forsaavidt kendte modne til Oprykning i øverste Klasse:

Juli 1868.	Natur- hist.	Tysk.	Reli- gion.	Fransk.	Geo- grafi.
Bylov, Carl Chr. Adam Fritz . .	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.
Petersen, Lars Christian Smith .	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.
Holm, Frederik Leopold	mg.	g.	mg.	mg.	g.
Schovelin, Alfred Viggo	mg.	mg.	mg.	g.	mg.
Tscherning, Johan Andreas*) . .	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.
Lund, Christen Henrik	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.
Lund, Holger Christian Valdemar	g.	mg.	mg.	mg.	mg.
Hanssen, Christian Gram	g.	mg.	mg.	g.	tg.
Sommerfeldt, Otto Erlend Vitus	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.
Kaysner, Carl Thorvald	g.	g.	mg.	mg.	tg.

*) Denne Discipel, som ved Sygdom var forhindret fra at fuldende Prøven i Juli, underkastede sig den med Ministeriets Tilladelse i September 1868 og blev da tillige prøvet i alle de andre Discipliner.

III.

Skolebetalingen, Legater og Fripladser.

Skolen bestaar af 9 Klasser foruden Forberedelsesklassen. Den 9de Klasse er toaarig, de øvrige, fra den 1ste til den 8de, etaarige. Drengene optages i Skolen saasnart de kunne tale rent, og de modtages helst aldeles uforberedte. — De 4 nederste Klasser have været Fællesklasser; de 4 følgende, 5te—8de, i de Fag, som ikke ere fælles, adskilte hver i to Afdelinger, den studerende og Realklassen; den 9de er kun studerende (om Forandring i Klasseinddelingen for næste Skoleaar s. Nr. V.)

Skolebetalingen, der erlægges maanedlig forud, er for en Discipel i Forberedelsesklassen 3 Rd. 2 Mk., 1ste Kl. 4 Rd. 2 Mk., i 2den—7de Kl. 5 Rd. 2 Mk., i de 2 øverste 7 Rd. 2 Mk. For den, der indmeldes til de øverste Klasser (fra 6te af) uden at have Brødre i de lavere, betales 7 Rd. 2 Mk. Af to Brødre betaler den ene, af tre de to 1 Rd. mindre maanedlig; for den fjerde Broder betales intet. For enhver Discipel erlægges i Nov. og Jan. Maaned 1 Rd. som Brændepenge, og for enhver, der indmeldes til nogen anden Klasse end Forberedelsesklassen betales 2 Rd. som Indskrivningspenge.

Naar en Discipel skal forlade Skolen, maa Udmeldelse ske en Maaned iforvejen, og ingen kan udmeldes uden til

Udgangen af en Maaned; skér Udmeldelse paa kortere Tid, maa Skolepenge erlægges, indtil den bestemte Udmeldelsestid er forløben. For de Disciple, der dimitteres til Universitetet eller som prøves ved Realafgangsexamen, maa Skolepengene erlægges til Skoleaarets Udgang, d. e. til Udgangen af Juli. Naar Skolepengene ikke ere betalte for 2 Maaneder, kan Bestyreren nægte vedkommende Elev Adgang til Skolen. — Friplads for det kommende Skoleaar uddeles efter hvert Aars Examen i samlet Lærermøde; den tilstaas kun for 1 Aar, men kan søges paany. For at kunne erholde en Friplads er Trang og rosværdig Opførsel de første Betingelser; desuden kræves, at Disciplen ved Evner og Flid viser sig værdig til en saadan Opmuntring og Understøttelse fra Skolens Side; Gennemsnitskarakteren ved den maanedlige Omflytning og Examenerne i Aarets Løb maa derfor tilsammenlagt være fuldt mg. Friplads eller nedsat Skolebetaling tilstaas i Reglen ingen, förend han har været et Aar i Skolen.

Legater. 1. Den kongelige Friplads er tildelt O. Hansen i 9de Kl. — 2. Moltkes Legat for 2 Sønner af kgl. Embedsmænd er tildelt C. Kornerup i 7de Klasse og V. Nybølle i Forberedelsesklassen. — 3. Hofraad Meyers Legat, som uddeles af Bestyreren, er tildelt J. Schrader og C. Bylov (i 9de), G. Schack og G. Salomon (i 6te), C. Bornemann (i 5te), A. Østrup (i 3dje), E. Jensen og J. Schovelin (i 1ste Kl.). — Det Müller-Nielsenske Legat, som uddeles af Etatsraad A. F. Krieger, Etatsraad Gammeltoft og Bestyreren, blev efter afholdt Afgangsexamen tildelt Studenterne E. Sødning, A. Bruun og A. Hansen (50 Rd. hver). — Fri Undervisning er tilstaaet 14, Undervisning for nedsat Betaling 13.

IV.

Elever og Lærere.

Siden Juli 1868 ere 31 nye Elever indtraadte i Skolen. Antallet er nu 143, hvilke ere fordelte saaledes:

9de Klasse A	9.	5te stud. Kl.	5.
— — B	11.	— Realkl.	5.
8de stud. Kl.	8.	4de Kl.	14.
7de stud. Kl.	6.	3dje Kl.	14.
— Realkl.	4.	2den Kl.	19.
6te stud. Kl.	9.	1ste Kl.	12.
— Realkl.	8.	Forbrdkl.	19.

Den ugenlige Timefordeling har været følgende:

	Forber. Kl.	1ste Klasse.	2den Klasse.	3dje Klasse.	4de Klasse.	5te stud. Kl.	5te Realkl.	6te stud. Kl.	6te Realkl.	7destud. Kl.	7de Realkl.	8de stud. Kl.	8de Realkl.	9de Kl. B.	9de Kl. A.
Religion . .	”	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	3	”	2	1
Modersm . .	10	8	5	5	4	3	4	3	4	2	2	3	2	3	2
Tysk	”	”	”	3	3	2	2	2	3	2	3	3	4	1	”
Fransk . . .	”	”	3	3	3	3	3	2	2	3	3	4	4	1	1
Engelsk . .	”	”	”	”	”	”	3	”	3	”	3	”	3	2	1
Latin	”	”	”	”	”	8	”	7	”	7	”	7	”	8	9
Græsk . . .	”	”	”	”	”	”	”	5	”	6	”	5	”	5	6
Historie . .	”	”	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
Geografi . .	”	2	2	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	”	”
Mathem. . .	”	”	”	”	”	3	4	4	6	4	6	3	7	6	7
Regning . .	4	4	3	3	3	3	4	1	1	”	1	”	2	”	”
Naturhist. .	”	”	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	”	”
Naturlære .	”	”	”	”	”	”	2	”	2	”	2	”	2	2	2
Skrivning .	5	4	4	3	2	1	1	1	1	”	1	”	”	”	”
Tegning . .	”	”	2	2	2	1	2	”	2	”	2	”	2	”	”
Gymnastik .	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	”	”
Sang og Mu- siklære . .	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	”	”	”	”
Ialt	24	25	29	31	30	34	35	36	35	36	35	36	35	33	32

Ved Skolen virkede følgende Lærere:

Hr. N. Wolff, cand. theol., Lærer siden Februar 1851, Inspektør siden Oktober 1856; Religion i 6te, 5te, 4de, 3dje og 2den, Regning i 8de og Forbkl., Geografi i 1ste Kl. 33 Timer.

— E. Bruun, Justermester, Lærer siden August 1853; Naturhistorie i 4de og 5te Naturlære i 6te, 7de og 8de, Geometrisk Tegning i 5te, 6te, 7de og 8de Klasse, Tysk i 4de Kl. 14 Timer.

— C. F. Schrøder, Oversergent, Dbmd., Lærer ved Gymnastikskolen, Lærer i Skolen siden Septbr. 1853; Gymnastikundervisning med samtlige Klasser med Undtagelse af 9de Kl. A og B. 10 Timer.

- Hr. H. F. O. Bang, cand. phil., Lærer siden Oktbr. 1853; Dansk i 1ste, 2den, 4de og 5te, Geografi i 7de og 8de. 23 Timer.
- C. A. M. Rasmussen, Arkitekt, Lærer siden Avgust 1856; Tegning i 2den, 3dje, 4de, 5te, 6te, 7de og 8de. 5 Timer.
- E. F. Larsen, cand. juris, Lærer siden April 1856 (dog med en Afbrydelse i Aarene 1860 og 61); Historie i 9de B, 7de og 8de Kl. 7 Timer.
- O. Fibiger, Overlærer ved Metropolitanskolen, Lærer siden Avgust 1868 i Latin i 9de A og B. 9 Timer.
- Th. Sommerfeldt, Overlærer, Lærer siden Februar 1859; Historie i 2den, 4de og 5te Klasse. 6 Timer.
- C. L. Launy, cand. phil., Lærer siden 1ste Maj 1859; Tysk i 9de B, 8de, 7de, 6te, 3dje Kl., Historie i 3dje, Latin i 5te Kl. 23 Timer.
- J. C. Holck, Pastor, Lærer siden 1ste Novbr. 1860; Religion i 7de, 8de og 9de Kl. 6 Timer.
- Ludv. F. A. Wimmer, Dr. phil., Lærer fra Maj 1861 til April 1863 (Græsk i 6te og 7de Kl. og en Tid Latin i 6te Kl.), samt siden Avgust 1868; Dansk i 7de 8de og 9de Kl. 8 Timer.
- V. F. Hassager, cand. theol., Lærer siden December 1861. Tysk i 5te, Dansk i 6te og Mythologi i 5te og 6te Realkl. 6 Timer.
- R. Christensen, cand. philol., Lærer siden Januar 1863; Latin i 9de B (Poesi), 8de og 6te, Græsk i 8de, Historie i 9de A og 6te. 27 Timer.
- L. A. F. Pio, Lieutenant, cand. phil., Lærer fra Avgust 1863 til Jan. 1864 samt siden Avgust 1868; Geografi i 4de, 5te og 6te, Physik og Mathematik i 5te Klasse. 9 Timer.
- Oscar Arlaud, cand. phil., Lærer siden Maj 1864. Fransk i 4, 6, 7de Kl. 8 Timer.
- C. Thomsen, Kollaborator, Lærer siden November 1765; Latin og Græsk i 7de. 13 Timer.
- H. Kjærskou, Lieutenant, cand. mag.; Lærer siden Avgust 1866; Naturhistorie i 8de, 7de, og 6te. 6 Timer.
- Georg Silfverberg, Kollaborator, Lærer siden Avgust 1866; Mathematik i 6te Kl. 4 Timer.

- Hr. E. Jessen, Dr. phil., Lærer fra Avgust 1867; Engelsk i 9de Kl. 3 Timer.
- V. C. Hansen, cand. theol., Lærer siden Februar 1868; Dansk i Forbkl. og 3dje Kl., Skrivning i Forbkl., Bibelhist. i 1ste Kl. 22 Timer.
- V. H. O. Madsen, Premierlieutnt., Lærer siden Marts 1868; Physik i 9de Kl. 4 Timer.
- F. Mathiesen, cand. polyt., Lærer siden Marts 1868; Matematik i 7de, 8de og 9de Kl. 18 Timer.
- V. T. J. Kieler, cand. phil., Lærer siden Avgust 1868; Engelsk i 6te Realkl. 3 Timer.
- N. C. Jørgensen, stud. juris, Lærer siden Avgust 1868; Engelsk i 5te Realkl. 3 Timer.
- N. Lund, Kammerassessor, Kantor, Lærer siden Avgust 1868; Sang fra Forbkl. til 7de Kl. 6 Timer.
- J. M. H. Genêt, stud. med., Lærer siden Februar 1869; Naturhistorie og Geografi i 2den og 3dje Kl. 6 Timer.
- R. V. Hyllested, Translatør, Lærer siden Maj 1869; Engelsk i 8de Realkl. 2 Timer.
- Carl Salmonsen, cand. polit., Lærer siden Maj 1869; Fransk i 3dje Kl. 3 Timer.
- Bestyreren**, Lærer fra April 1857 — Juli 1864. Græsk i 6te og 9de Klasse, Fransk i 2den, 5te, 8de og 9de Kl., Dansk i 1ste. 26 Timer.

V.

Nogle Forandringer i Skolens Undervisningsplan for det nye Skoleaar.

Allerede iaar opgaves Undervisningen i Fransk i Skolens 1ste Klasse (syvaars Dreng). Jeg bestemtes hertil navnlig af den store Vanskelighed, som det franske Sprog fra det danskes helt forskellige Lydbetegnelse volder de Smaa, der i Reglen endnu ikke have vundet den fornødne Frihed og Sikkerhed i at læse deres eget Modersmaal, og jeg troede, at Tiden, der saaledes vandtes, kunde anvendes bedre paa dette sidste og paa de Forstands- og Hukommelsesøvelser,

den danske Læsebog giver rigt Stof til. Fra i Sommer af vil jeg desuden lade Börnene i denne Klasse (i 1 Time ugenlig) gennem Fortælling og paa en til deres Standpunkt svarende Maade meddele det Vigtigste om almindelig bekendte Dyr. Skolens zoologiske Billedværker og udstoppede Exemplarer ville stadig blive benyttede ved denne Undervisning. — I 2den Klasse vil Undervisningen i fremmede Sprog (som i de fleste Skoler) for Fremtiden begynde med Tysk; i 3dje Klasse begyndes paa det franske, i 5te paa det latinske, og i 6te paa det engelske Sprog. Det er nemlig min Hensigt at lade alle Elever, baade Studerende og Realister, lære dette sidstnævnte Sprog, da den frivillige Engelsk-Læsning i Afgangsklassen, som hidtil har været anvendt i denne, ligesom i andre lærde Skoler, af let forstaaelige Grunde ikke fører til noget tilfredsstillende Resultat. Tillige vil jeg lade alle Elever nyde Undervisning i Latin og først gøre en væsentlig Adskillelse i Undervisningen mellem Realister og Studerende paa det Trin, hvor disse sidste skulle begynde paa Græsken. Medens man hidtil har været nødsaget til, paa et altfor tidlig Stadium af Barnets Liv, at bestemme sig om dets Fremtid og den dertil sigtende Forberedelse, vil man ved denne min Foranstaltning roligere kunne afvente Udviklingen af Barnets Evner og samtidig skaffe det en Undervisning, som ogsaa for Realisten baade vil faa en methodisk Afslutning og være ham til en overordenlig Nytte for hans øvrige sproglige Uddannelse. Uden at forsinkes i at fuldende sit Realkursus, vil en almindelig begavet Elev, forinden han opflyttes i øverste Klasse og altsaa ganske ophører med Latinen, ved en fornuftig Undervisning kunne bringe det til at læse en Tale af Cicero og Stykker af Ovids Metarmoser; og heller ikke han vil da kunne siges at være uden klassisk Dannelse. Ligesom jeg haaber, at de ærede Forældre ialmindelighed ville forstaa og billige dette pædagogiske Forsøg, samt støtte mig i dets Gennemførelse, saaledes vil jeg naturligvis ikke undlade at tage Hensyn til dem, der ikke ere enige med mig deri, eller hvis Sønner have meget stor Vanskelighed ved at lære; et forøget Timestal i Regning, Skrivning og Tegning vil da træde istedenfor de jævnsidige Elevers Latintimer. — For saasnart som muligt at lade det engelske Sprog komme til sin Ret som Undervisningsfag i de studerende Mellemlasser, ville fra Skoleaarets Begyndelse 6te og 7de stud. Klasse faa Vejledning deri; derimod bortfalder den indtil nu givne Undervisning i Engelsk i øverste Klasse.

Hvad Sprogundervisningen i vore højere Skoler angaar, da vil jeg ikke undlade her at benytte Lej-

ligheden til at udtale min Mening om hvad der maa anses for Maalet, hvorefter Skolen skal stræbe, og hvilke Fordringer Almenheden kan stille til denne; thi jeg véd, at dette Spørgsmaal, trods hvad der fornøftigt og sundt fra andre Sider allerede er ytret derom, vedbliver at staa uklart for mange Forældre, og det er min Overbevisning, at de uberettigede og umulige Ønsker i denne Henseende udøve et Tryk paa Skolen, som kan give Anledning til megen, for Børnenes Aandsudvikling højst fordærvelig Humbug. Den enkelte Skole maa derfor aabent og tydeligt vedkende sig Grænserne for hvad den vil og tror at kunne udrette.

En dansk Skoles Hovedsprog maa være dansk; at kunne udtrykke sig, mundlig og skriftlig, i sit Modersmaal paa en tænksom, tydelig og korrekt Maade maa være Hovedopgaven for en Elev, der nyder Undervisning i en „höjere Skole“; fremmede Sprog optages som Undervisningsfag i Egenskab af Kultursprog for at give Eleven Adgang til de fremmede Literaturer og saaledes udvide hans Synskreds og hans Kendskab til Menneskeslægtens historiske Udvikling; samtidig skulle de ved det Blik, de give ham for Lighed og Modsætning mellem det Fremmede og det Hjemlige, og for den højst forskellige Maade, hvorpaa den menneskelige Tanke kan klædes i Ord, ogsaa bidrage deres til at udvikle den almindelige Sprogsans hos ham og derved styrke og befæste ham i en rigtig Opfattelse og Benyttelse af hans eget Sprog.

En for tidlig Undervisning i fremmede Sprog förend Barnet er Herre over sit Modersmaals væsenlige Ordforraad og er i Stand til at tale og læse dansk rént og tydelig, er derfor forkastelig; Barnets lille Hjerne overanstrænges naturligvis særlig, naar man ved kunstige Midler, ved fremmede Bonner eller Parleurøvelser, vil tvinge det til at tænke og tale i 2 eller flere Sprog paa éngang. Erfaring har lært mig, at Forsøg i denne Retning meget ofte fremkalde Aandssvækkelse, og at hvad der vindes i Sprogfærdighed, tabes i andre langt vigtigere Kundskaber og tabes særlig i korrekt Udtryk og Fremstilling af Tankerne. Skolen kan først begynde forholdsvís sént med Undervisning i fremmede Sprog og maa lægge Rækkefølgen af disse saa forsigtigt som mulig; den maa begynde med det, hvor der er størst Lethed, med det, hvis Ordforraad ligner Modersmaalets og hvor de samme Bogstaver betyde det Samme. Skal Barnet lære Sproget gennem Bogstaven og Bogen, ikke gennem Øret og Talen (hvad Skolen ikke formaar), saa skal det ikke — förend det

er meget sikkert i dansk Oplæsning og Udtale — forvirres ved paa éngang at lære, hvad je, ja, ge, gi, an, on, le, me o. s. v. betyde paa Dansk, og hvad de samme Bogstavforbindelser betyde f. Ex. paa Fransk. Saalænge Tysk er ansét for et nødvendigt Skolesprog og er et ved Examenene befalet Sprog, maa Skolen vælge det til Begyndelsessprog, da det i de nævnte Henseender volder Barnet mindst Ulæmpe; Latin har vel efter den Udtale, vi bruge, den ene Betingelse, nemlig ingen Ulejlighed at volde ved Oplæsningen, men vil være forkasteligt saavel af andre Grunde, som ogsaa fordi dette Sprog ved at indtræde saa tidlig i Skolen optager en altfor uforholdsmæssig Tid i Forhold til den Rolle, det i den nyere Tid spiller som Kultursprog, og foranlediger upaatvivlelig en endnu større Vilkaarlighed i Valget af det lille Barns fremtidige Bestemmelse og Dannelselse. — Med Hensyn nu til Maalet for de Kundskaber i Tysk, som Skolen skal give, da tror jeg, det er nok, at Eleven ved den sidste Prøve i den øverste af de Klasser, hvori det læses, kan forstaa og oversætte en ikke altfor svær og forskruet Forfatter, saavel i Prosa som Poesi, men Skolen kan ogsaa (og hos mig vil det blive tilsigtet ved Undervisningen) meddele Evne til at forstaa Sproget, naar det høres talt, men derimod ikke let til at gøre sig forstaaelig i et nogenlunde korrekt Sprog. Det samme mener jeg omtrent angaaende Engelsk; dog vil jeg i dette Sprog i min Skole paa Grund af Sprogets større Simpeltid i Former og Naturlighed i Udtryksmaade lægge langt mere Vind paa Udviklingen af Evne til at tale det flydende og korrekt, end Tilfældet vil kunne blive med Tysk. Hvad Fransken derimod angaar, da kan vist ingen herhjemme sætte mere Pris end jeg paa dette Sprog, ingen føle større Sympathi end jeg for det store Kulturfolk, der taler det, men jeg maa efter den Erfaring, jeg har gjort, erklære, at saalænge vi ikke ville indføre franske Klasser (som Tyskeren Hauschild), hvor Fransk bruges som Undervisningssprog i aarvis for alle Fag, det vil sige, saalænge vi ikke ville indforskrive fødte Franskmænd, der dele vore Börns Vejledning med os, og vi altsaa for Franskens Skyld ville opgive overordenlig mange af de andre Kundskaber, der forlanges ved vore højere Skolers Examen, vil det være os umuligt at bringe en Elev til nogenlunde frit og korrekt at kunne tale fransk, naar han forlader Skolen. Med de 3 Timers ugenlige Undervisning, vi gennemsnitlig i det Allerhøjeste kunne byde ham, formaa vi at lære ham at læse og uden stor Vanskelighed oversætte en historisk Forfatter, en let Novellist og et videnskabeligt Værk; vi formaa at give ham en god Indsigt i Sprogets Grammatik

og et ikke ringe Ordforraad (at sige til Benyttelse fra Fransk til Dansk), altsaa en solid Grundvold, hvorpaa han kan bygge videre, hvis han vil og har særlig Anledning dertil; men Sproget ligger som alle de romanske Sprog — især hvis man ikke har lært noget Latin — os saa fjærnt, at alle Forsøg paa i Skolen at tale det og faa det talt under de nuværende Forhold, maa erklæres for forfejlede; de bidrage og kunne kun bidrage til at spilde Tiden, der burde anvendes til Læsning af gode Forfattere (istedenfor af Parleurer!) og til at erhverve klar Indsigt i Sprogets Bygning; og saa til hvad Nytte? — for, naar alt kommer til alt, gennem 6 à 7 Aar at have ført Eleven til at kunne sige „parlez-vous français?“, „oui, monsieur“, o. desl., eller til i det Højeste at have opnaaet en Færdighed, som den anden, roligere og solidere forberedte Elev vil tilvinde sig paa otte Dage hos en indfødt fransk Sprogmeister i København eller Paris!

Sluttelig vil jeg henlede Opmærksomheden paa den forandrede Klassebenævnelse, som jeg vil indføre for at tilvejebringe en Overensstemmelse med Benævnelsen i de kongelige Skoler. Til de hidtil i dette Program benyttede gamle Betegnelser ville de nye komme til at svare paa følgende Maade:

Forberedelsesklassen	=	1ste Underklasse.
1ste Klasse	=	2den Underkl.
2den Klasse	=	3dje Underkl.
3dje Klasse	=	1ste Klasse.
4de Klasse	=	2den Klasse.
5te Klasse	=	3dje Klasse.
6te stud. Klasse	=	4de stud. Klasse.
6te Realklasse	=	4de Realklasse.
7de stud. Klasse	=	5te stud. Klasse.
7de Realklasse	=	5te Realklasse.
8de stud. Klasse	=	6te stud. Klasse.
8de Realklasse	=	6te Realklasse (Afgangskl.).
9de Klasse B	=	7de Klasse B.
9de Klasse A	=	7de Klasse A (Dimittender).

VI.

I det forløbne Aar er Følgende gennemgaaet.

Forberedelsesklassen.

Disciplene have været inddelte i Partier efter deres forskellige Udvikling. Paa det nederste Parti øves Börnene i at kende Bogstaverne og at stave, idet de samtidig lære at skrive og læse efter den i „Skrive- og Læse-ABC“ angivne Methode. Det øverste Parti læser flydende, afskriver i Stilebog Stykker af Læsebogen og har lært udenad adskillige Smaadigte. I Tale- og Forstandsøvelserne have alle Disciplene deltaget, og for at fremme en klar og tydelig Udtale er jævnlig anvendt Korlæsning og Korstavning. — Det nederste Parti kan tælle til 100; det mellemste kan regne Addition, og det øverste Addition og Subtraktion.

1ste Klasse.

Bibelhistorie: Af Balslevs Bibelhistorie det gl. Testaments Historie indtil „Rigets Deling“. — Psalmerne 86, 88, 143, 149, 190, 270.

Modersmaalet: Af Borgens og Rungs danske Læsebog 2det Kursus de første 136 Sider. Af Kr. Winthers „Digte for Börn“ ere 16 lærte udenad. Ugenlig 3 Stile: Afskrivning og Diktat.

Geografi: Øvelse i Landkortets Brug. Danmarks Geografi ved mundlig Meddelelse.

Regning: Multiplikation og Division med ubenævnte Tal.

2den Klasse.

Bibelhistorie: Af Balslevs Bibelhistorie fra „det babyloniske Fangenskab“ til „Jesu Fjender“. Af Luthers Katekismus de 3 første Hovedstykker. Psalmerne 1, 3, 10, 17, 31, 39 og 57.

Modersmaalet: Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er benyttet til Oplæsning, Genfortælling og Analyse; til Udenadslæsning: K. Winthers „Digte for Börn“. 70 Stile: Diktat og Genfortælling.

Fransk: Ahn's Læsebog 1ste Kursus, 1ste Afd., Nrr. 84—134. 35 Stile.

Historie: Ved mundlig Meddelelse et Overblik over den nordiske Gudelære, Sagnhistorien og Danmarks Historie til Valdemar I.

Geografi: De 5 Verdensdele efter Munks Omrids; Danmark udførligere.

Naturhistorie: Pattedyr; som Grundlag er Lützens Lærebog i

Zool. Nr. 3 benyttet; dertil er knyttet en udførligere Fremstilling af Dyrenes Liv.

Regning: De fire Regningsarter med benævnte Tal.

3dje Klasse.

Bibelhistorie: Balslevs Bibelhistorie; de 5 Hovedstykker af Luthers lille Katekismus. Psalmerne 19, 58, 57, 72, 88, 166, 142, 155 og 182.

Modersmaalet: Funchs danske Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning, Indholdsforklaring og Analyse, ved hvilken alle Ordklasserne ere gennemgaaende. — Af Kr. Winthers „Digte for Börn“, 1ste Saml., ere 18 Digte lærte udenad. 2 Stile ugenlig: Diktat og Genfortælling.

Fransk: Ahn's franske Læsebog. I første Afd. fra Stykke 141 og ud, i anden til St. 37.

Tysk: Rungs tysk Elementarbog S. 1—23 og 50—62; samme Pensum benyttet til mundlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tysk; af Gram.: (efter Løkkes lille Gram.) Substantivers Dekl., Hjelpeverberne, de svage Verb. i Aktiv., de personlige Pron.; nogle Diktatstile.

Historie: Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“ indtil Borgerkrigenes Begyndelse.

Geografi: Nord- og Mellemeuropa, efter Velschows Geografi.

Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter Lützens Lærebog i Zool. Nr. 2.

Regning: De fire Regningsarter i Brøk.

4de Klasse.

Religion: Balslevs Bibelhistorie; Balslevs Katekismus (S. 1—30): Psalmerne 142, 182, 207 og 234. Gennemgaaet nogle Kap. af Matth. Evang.

Modersmaalet: Funchs danske Læsebog for Mellemlklasserne er benyttet til Oplæsning, Genfortælling og Analyse; Sætningslæren mundlig indøvet. Af Kr. Winthers „Digte til Skolebrug“, 2den Saml., ere 7 større Digt lærte udenad. 36 Stile.

Fransk: Ahn's Læsebog fra Stykke 68 i 2den Afdeling ud. Pio's franske Læsebog for Mellemlklasser S. 1—11, 14—38. Hovedtrækkene af Forml. efter Pio. 27 Stile.

Tysk: Rungs tysk Læsebog for de lavere Klasser, S. 34—62. Rung og Jürs Materialier St. 1—20. Løkkes større Grammatik. Substantivers, Adjektivs og Pronomeners Bøjning; nogle faa Stile.

Historie: Af Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“ fra Borgerkrigenes Begyndelse i Rom til Reformationen.

Geografi: Efter Erslevs mindre Lærebog forfra til Østevropa, samt Asien, Afrika, Amerika og Avstralien.

Naturhistorie: Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2. Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter.

Regning: Brøk og Reguladetri.

5te Klasse (stud. og real.).

Religion*): Assens Bibellistorie til 5te Afsnit; af Balslevs Katekismus: „Troen“.

Modermaalet: Bondesens danske Læseb. I. og Holsts poetiske Læsebog ere benyttede til Oplæsning, Indholdsforklaring og Analyse; af Grammatiken er Sætningslæren mundlig indøvet. 1 Stil ugenlig (Genfortællinger og Beskrivelser). — Realisterne desuden ved mundlig Meddelelse det Vigtigste af den nordiske og den græske Mythologi.

Fransk: Pio's Læsebog Side 22—29, 30—58, 45—50, 70—82; hele Formlæren efter Pio's Gr. 25 Stile, samt mundlige Oversættelser fra Dansk til Fransk efter Pio's Stiløvelser I.

Tysk: Af Rungs Læsebog Side 55—77. Simonsens Formlære. Mundlige og skriftlige Øvelser efter Jürs og Rungs Materialier.

(Engelsk: C. Mariboes The History of little Jack § 1—55. — De vigtigste Partier af Jakob Løkkes Grammatik ere læste. Der er ugenlig skrevet en Stil.)

Latin: Forchhammers lat. Læsebog; Cæsar de bell. Gall. lib. III.; — Madvigs Gram.: det vigtigste af Bøjningslæren og Kasuslæren; 74 Stile.

Historie: Efter Kofods: „Historiens vigtigste Begivenheder“ fra Reformationen til den nyeste Tid.

Geografi: Fra Nordevropa til Afrika (med Undtagelse af Tyskland) efter Erslevs mindre Lærebog.

Arithmetik: Af Stens elementære Arithm. indtil Stk. 43.

Geometri: Af Mundts Geometri forfra og til Cirkelperiferien.

(Geometrisk Tegning: Lodrette og parallelle Linjer, Linjers Deling, Vinkler, Konstruktion af Trekanter, Parallelogrammer og Trapetsier; Cirkelen; regelmæssige Mangekantede og flere Cirkelkonstruktioner.)

Regning: Omvendt og sammensat Reguladetri, Procentregning og Decimalbrøk.

Naturhistorie. Ströms Botanik til Læren om Planternes indre Bygning; desuden er mundlig gennemgaaet Linnées System.

(Naturlære. Af Holtens Fysik fra S. 1—100).

*) de særlige Realfag ere satte i Klammer; de Studerendes særlige Fag trykte med Kursiv.

6te Klasse (stud. og real.).

Religion: Af Balslevs Katekismus: „Helliggørelsen og Fadervor“; Assens Bibelhistorie fra 5te Afsnit til d. g. Testamentes Bøger.

Modersmaalet: Lefoliis Fortællinger og Sagaer 2den Samling gennemgaaet baade med Hensyn til Sproget og Indholdet. Realisterne desuden efter mundlig Meddelelse: Det vigtigste af den nordiske Mythologi. 30 Stile.

Fransk: Lassens franske Læsebog S. 185—229 og 241—60. Formlæren efter Pio. Mundlige og skriftlige Øvelser efter Sibberns Stiløvelser første Afsnit.

Tysk: Fibiger deutsches Lesebuch S. 1—6, 9—36, 45—56, 99—102 Rung tyske Mat.: „Rekapitulation“. Simonsens Formlære fra „Substantivets Dekl.“ til „sammensatte Verber“. — Stile: 20 (stud.), 36 (Realist.).

(Engelsk: Anckers engelske Læsebog S. 1—24, 26—46, 55—62. Røssings engelske Formlære repeteret. — Stile 25.)

Latin: Cæsoar de bello Gall. IV. og V., 1—52; af Madv.'s Gr. repeteret Formlæren og læst Kasuslærer. 60 Stile.

Græsk: Bergs lille Læsebog; nogle Kapitler af Xenofons Anab. 1ste Bog; Bergs Formlære.

Historie: Efter Kofods „Verdenshistorie i Udtog“ Oldtidens Historie til Aar 249 efter Kr. F.

Geografi: Efter Velschows Geografi forfra til Østrig.

Arithmetik: Steen elementær Arithmetik forfra til 39.

Geometri: Mundts Geometri 93—160.

(Geometrisk Tegning: Trapetsier, Maalestok for Vinkler og rette Linjer, Konstruktion af retlinede Figurer efter opgivne Maal, lignedannede Figurer, Øvelser i Tegning med Tusch).

Regning: Rentes- og Procentregning.

Naturhistorie: Leddyr og Bløddyr efter Lützens Zool. Nr. 2.

(Naturlære: Af Holtens „Naturens alm. Love“ fra Læren om Vædske-ers Vedhængning til Bevægelseslæren, samt Læren om Varmen.)

7de Klasse (stud. og real.).

Religion: Balslevs Forkl. til Luthers Katekismus, hele Bogen med enkelte Tilføjelser. — Assens Bibelhistorie; N. T.

Modersmaalet: Med Benyttelse af Flors Haandbog ere gennemgaaede enkelte Prøver af ældre Dansk, dernæst større Stykker af den nyere Litteratur, især af Øhlenschläger. Foruden Prøverne hos Flor ere læste flere Folkeviser, Øhlenschlägers Aladdin, St. Hans Aftens Spil, Hakon Jarl og Rolv Krake. Af Hammerichs svenske Læsestykker de tre første Afdelinger (S. 1—149). Hver Uge en Stil (Beskrivelser, Fortællinger, lettere Afhandlinger). Opgaver til skriftlige Udarbejdelser: 1. En lille Tue kan vælte

et stort Læs. En Fortælling. 2. Runebergs Digt, „Julqvällen“ omsat i Prosa. 3. En Skovtur. 4. Sommerfuglen. 5. En Fanges Undvigelse. 6. Et Marked. 7. „Den lille Kulsvierdreng“, fortalt efter Geijer. 8. Efteraarets Komme. 9. „Ærlighed varer længst“. En Fortælling. 10. Myren. 11. De vigtigste Næringsveje i Danmark efter de forskellige Fagnes Ejendommeligheder. 12. En Stranding. 13. En Juleaften. 14. Hvilke gavnlige Virkninger kunne Krige have for et Folk? 15. „Nybyggerne paa Grimstahamn“, genfortalt paa Dansk. 16. En Skildring af den jyske Halvø. 17. Hvilke gavnlige og skadelige Følger havde Korstogene for Evropa? 18. En Sammenligning mellem Løven og Tigeren. 19. Sammenligning mellem et Dampskib og et Sejlskib. 20. En Skildring af Schweitz. 21. Det Sværd, som ikke bruges, rustet i Balgen. 22. Sømændens Liv og Landmandens Liv. 23. Jærnet og dets Nytte. 24. Valdemar Sej. 25. En Flyttedag. 26. En Sammenligning mellem Hunden og Katten. 27. Niels Ebbesen. 28. Slaget ved Lützen, fortalt efter Geijer. 29. En Rejse ned ad Rhinen.

Fransk: Marmier, Histoires scandinaves et allemandes. Formlæren repeteret efter Pio; enk. Afsnit af Ordføjningslæren mundlig. 25 Stile; Øvelser i Oversætt. fra Dansk til Fransk efter Sibberns Stilov. 1ste Afsnit.

Tysk: Fibiger deutsches Lesebuch. Side 45—55, 71—89, 123—133, 135—155; Realisterne desuden: Toepfer „Udvalg af den nyere t. Lit.“ S. 1—111. — Hjorts lille Gram. Lorentzens Material. benyttet til mundlige og skriftlige Øvelser (Stud. 15, Real. 30).

(Engelsk: Af „Selections from British Authors by Edward Morarty“ S. 9—16, 20—26, 34—40, 142—199 og 207—226; Rosings Formlære; Stile efter Anckers Parlør.)

Latin: Cæsar de bello Gall. VI.; Cicero, oratio pro Roscio Amerino; af Ovids Forvandlinger (Blochs Udvalg) Niobe, Lycierne, Toget mod Troja og Achilles Død. 50 Stile og Oversættelser fra Latin til Dansk.

Græsk: Udvalgte Exempler og Smaafortællinger af Bergs Læsebog; Stolls Chrestomathie aus Griech. Historikern, S. 55—82. Bergs Formlære.

Historie: Middelalderens Historie efter Kofods Udtog.

Geografi: Efter Velschows Lærebog: Evropa med nogle Udvidelser.

Arithmetik: Af Steens Arithmetik fra Art. 39 til Anhanget; af Steens Algebra fra Begyndelsen til Art. 10.

Geometri: Af Mundts Geometri fra § 144 til Læren om Transversaler.

(Geometrisk Tegning: Figurers Forvandling, Ovaler, Ellipsen og flere krumme Linier.)

(Regning: Handelsregning.)

Naturhistorie: Læst Mennesket, Pattedyr, Fugle og Krybdyr efter Lützens Zool. Nr. 2, og de tokimbladede Planter efter Ströms Botanik (med Tilføjelser).

(Naturlære: Holtens Naturens alm. Love: Fra Læren om Vædskers Vedhængning til alm. Bevægelseslære, samt Varmelæren; Johnstrups Kemi indtil Kulstof.)

8de Klasse.

Religion: Balslevs Forklaring af Luthers Katekismus udvidet ved Diktat og Tilføjelser af Bibelen. Assens' Bibelhistorie.

Modersmaalet: Efter Flors Haandbog Prøver af ældre Dansk, større Stykker af den nyere Literatur, især af Holberg, med stadigt Hensyn til Sprogets og Litteraturens Historie. Foruden Prøverne hos Flor ere læste flere Folkeviser, Kr. Winthers Hjortens Flugt; Holbergs Jean de France, Jæppe paa Bjærgen, Don Ranudo; Wessels Kærlighed uden Strømper; Ewalds Fiskerne, Balder den gode; Øhlenschlägers Balder den gode; Sanders Niels Ebbesen. Af Hammerichs svenske Læsestykker de to sidste Afdelinger (S. 150 til Enden) samt enkelte svenske Stykker i Flors Haandbog. Iversens islandske Formlære, og af Friðriksons islandske Læsebog Stykket af Snorra-Edda og en Del af Njáls Saga. I en Del af Aaret er en Time ugenlig anvendt til mundlige Foredrag, i Reglen over selvvalgte Æmner (1. Hensigten med og Nyttens af Wessels „Kærlighed uden Strømper“. 2. Overtro og Vantro. 3. De puniske Krige og Følgerne af Karthagos Fald. 4. Ciceros Tid. 5. Riddervæsenet i Middelalderen. 6. Griffenfelds Liv og Levned. 7. Napoleons Tog over Alperne og Slaget ved Marengo. 8. Middelalderens Bygningskunst. 9. Kort Udsigt over den danske Literatur. 10. Forsøgene fra Regeringernes Side i Slutningen af forrige Aarhundrede paa at imødekomme de frisindede Ideer, som dengang viste sig. 11. Napoleons Felttog i Ægypten). Hveranden Uge en Stil (lettere Afhandlinger, Beskrivelser o. s. v.). Opgaver til skriftlige Udarbejdelser: 1. At udvikle Betydningen af Ordsproget: „Ilden Tue kan vælte stort Læs. 2. Om Rudbeks „Atlantica“ efter Fryxell. 3. Hvilken Nytte have vi af at lære fremmede Sprog? 4. Hvilken Hensigt havde Holberg med Jean de France og Erasmus Montanus? 5. En Karakteristik: den Vægelsindede, Gniieren. 6. Hvilke Pligter have Menneskene imod Dyrene? 7. Ved hvilke Midler er Samfærdslen bleven lettet i vort Aarhundrede? 8. At udvikle Betydningen af Ordsproget: „Skinnet bedrager“. 9. Rævens Karakteristik. 10. En Sammenligning mellem Nutid-

ens og Fortidens Krige. 11. Hvad forstaaes ved Nødløgn? hvorvidt er den tilladelig? 12. Lediggangs Aarsager og Følger. 13. Hvorvidt er Godgørenhed altid gavnlig? 14. Hvad er det væsentlige Indhold af Verdenshistorien, og hvilken Nytte have vi af dens Studium? 15. Valdemar Atterdag. 16. En Skildring af Island som den ved sin Natur og Historie mærkelige Ø. 17. Tors Besøg hos Udgaardeloke, fortalt efter den yngre Edda. 18. En Rejse ned ad Nilen.

Fransk: Schwob-Dollé, Chrestom. II. Side 17—38, 44—49, 89—120, 144—80, 224—31, 247—76, 318—30, 355—83. Hele Grammatiken. 16 Stile og hveranden Uge mundlig Overs.

Tysk: Fibigers „deutsches Lesebuch“. S. 155—55, 212—17, 266—68, 274—304, 307—9, 329—35, 346—51, 358—60, 364—67, 371—76, 392—96, 400—6. — Et Udvalg af Digte efter „Kellers Muster-sammlung“. — Schillers Wallensteins Lager, die Piccolomini; Gram. efter Hjort og Funch; Lorentzens Material. benyttede til mundlige og skriftlige Øvelser (13).

Latin: Livius VI., 1—26; Ciceros 1ste og 2den Tale mod Katilina; af Ovidius Metamorfoser i Blochs Udvalg; Evropa, Kadmus, Aktæon, Penthevs, Ino og Athamas. Repeteret Madvigs Gram. til § 374. 43 Stile og Oversættelser.

Græsk: Af C. Bergs gr. Læseogs 2den Afd. 1ste Hefte S. 15—24; 31—54; Xenofons Anab. II., 1—5; Hom. Od. VI. Repeteret Formlæren efter Berg.

Historie: Efter Kofods „Verdenshistorie i Udtog“ den nyere Historie. Geografi: Hele Velschows Lærbog. Af flere Partier en udføreligere Fremstilling.

Arithmetik: Af Steens Algebra fra Division af Polynomier til Ligninger med flere Ubekendte med Undtagelse af Læren om Logarithmer.

Geometri: Af Mundts Geometri fra Læren om Transversaler til Fladeindhold.

Naturhistorie: Lützens Zool. Nr. 2 og Ströms Botanik med Tilføjelser.

9de Klasse.

Modersmaalet: Den danske Litteraturs Historie gennemgaaet forfra til Holberg, hvortil er knyttet en Udsigt over Sprogets Historie med Benyttelse af Læsestykker i Flors Haandbog. Udsigt over den oldnordiske Litteratur, navnlig den ældre og yngre Edda (med en dertil føjet Skildring af den nordiske Gudelære) og de vigtigste Værker af Sagalitteraturen. Et kort Omrids af den nyeste danske Litteratur. Med yngste Afdeling er desuden gennemgaaet Holberg, læst Iversens islandske Formlære og Gunnaugs saga ormstungu, samt de poetiske og enkelte

prosaiske Stykker i Hammerichs svenske Læsestykker. En Time om Ugen er i en Del af Aaret anvendt til mundlige Foredrag over opgivne eller selvvalgte Æmner. (1. Nationaliteternes og Folkesprogenes Betydning i Historien. 2. Ægypten, det ved Natur og Oldtidsminder mærkelige Land. 3. Ved hvilke Midler skal et Folk søge at bevare sin Selvstændighed? 4. Bjørnen. 5. Pompeji og Vesuv. 6. Kulturen mellem Evfrat og Tigris. 7. En Sammenligning mellem Nutidens og Fortidens Krige. 8. Rhinen. 9. Et Glasværk. 10. Alperne. 11. Den galvaniske Strøm og dens vigtigste Virkninger. 12. Sahara. 13. Suez-Kanalen. 14. Korstogene. 15. Nyttens af mundlige Foredrag). Opgaver til de skriftlige Udarbejdelser have været: 1. De nordiske Sprogs Afstamning og indbyrdes Forhold. 2. Om vore Folkeviser og deres Betydning for den nyere Tids Digtekunst. 3. Slaveriet i Oldtiden, navnlig hos Grækerne og Romerne, sammenlignet med Neger-slaveriet i Amerika. 4. En Karakteristik: Gnieren, Bogormen (eller et andet selvvalgt Æmne: Ridderlivet, Pedanten, den Ærgerrige). 5. Hvilken Nytte og hvilke Farer kan Selskabslivet føre med sig? 6. Hvilke græske Stater have efter hinanden spillet Hovedrollen fra de ældste Tider til Aar 338 f. Kr.? og hvilke vare Grundene til dette vekslende Overherredømme? 7. Hvorfor lære vi andre Sprog end vort Modersmaal? 8. Rom, to Gange og i to Skikkelser Verdens Herskerinde. 9. „Skinnet bedrager“. 10. Hvorvidt er den bekendte Sætning: „da jeg var Pige, var der Piger til“, berettiget? 11. Baldersmythen og dens Betydning i den nordiske Mythologi. 12. Hvad forstås ved Nødløgn? hvorvidt er den tilladelig? 13. Udvikling af den græske Sætning *γνώθι σαυτόν*. 14. Overtro og Vantro. 15. Hvorvidt er den gamle Leveregel „nil admirari“ sand? 16. Hvorledes have de store Stæder i Middelalderen udviklet sig, og hvilken Rolle have de spillet i Historien? 17. Hvilken Rolle har Nordafrika spillet i Oldtidens Historie? 18. Skrivekunstens Oprindelse, dens Udvikling og Vigtighed.

Latin: A. og B. Ciceros Tale for Sextus Roscius, Cato Major, 4de Bog af Tuskulanerne; Livius 34de Bog; 2 Stile (eller 1 Stil og 1 Version) ugenlig. A. alene: omtr. 1000 Vers af Horats Oder, og de 5 første Breve af 1ste Bog; fremdeles repeteret: Vergils Æncide 2den og 3dje Bog, Horats Breve 2den Bog og fra 6te Brev i første Bog, 800 Vers af Ovids Metamorfoser (Blochs Udvalg), det af Horats Oder tidligere Læste, samt Tuskulanernes 1ste Bog. B. alene: Horats Ep. 1, 1--12; 600 Vers af Madvigs Carmina selecta.

Græsk: A. og B. Platons Kriton; Lukians Samtaler i de Dødes Rige; Homers Odys. 1, 2, 6 og 7, Iliad. 6te Bog; A. alene repeteret: Iliad. I, Herod. VIII, 1--59. Thukyde efter Bergs

- Udvalg, 23 Sider Platons Apologi. B. alene læst: Platons Apologi.
- Historie: A. Hele Historien efter Kofod. B. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Kofod.
- Arithmetik: A. Det Befalede, efter Steens Arithm. og Algebra med Tilføjelser; B. efter samme Bog Side 56—72 og S. 87 til Enden. Endvidere efter Diktat: dobbelt irrationale Størrelsers Forvandling til enkelt irr. og Annuiteter.
- Geometri, Trigon. og Stereom.: A. Det Befalede efter Mundt's, Ramus og Smiths Lærebøger. B. Efter Mundts Geom.: Læren om Fladeindhold; Smiths Trigonometri.
- Naturlære og Astronomi. A. Det Befalede efter Ørsteds, Petersens og Mundts Lærebøger. B. Af Ørsteds Bog indtil almind. Bevægelseslære; af Petersens til Meteorologien.
- Religion: A. og B. Apostl. Grng. 1—21; B. desuden de øvrige Kap. heraf, samt Matth. 5—7, 10, 23—25; Luk. 21—23; Joh. 3—4, 6, 13—17.
- Fransk: A. og B. Racine's Athalie; B. desuden Øvelser fra Dansk til Fransk efter Pios Stiløvelser 2. Hefte.
- Engelsk: A. En Del Kapitler af Marryat's Children of the new forest; B. Listovs Elementarbog, samt nogle Kapitler af Marryats Jacob Faithful.
- Tysk: B. Meddelt en kort Udsigt over den tyske Literatur; læst Lessings Minna v. Barnhelm og Nathan der Weise.

Sang: I Forberedelses-Klassen og 1ste Kl. ere Ingemanns Morgensange indøvede, efterat den elementære Undervisning til Sang efter Noder var gennemgaaet. I 2den, 3dje og 4de Kl. er Størstedelen af N. Lunds Sange (4de og 5te Hefte) samt 10 Koraler indøvede tostemmig. Ligesom i de foregaaende Klasser er Nodesystemet gennemgaaet og indøvet ved Exempler paa Tavlen. -- I 5te og 6te Kl. ere de to- og trestemmige Sange i N. Lunds 5te Hefte samt 10 Koraler og nogle Nationalsange blevne indøvede; desforuden er Nodesystemet gennemgaaet og indøvet ved tostemmige Exempler paa Tavlen.

Tegning: (2den—8de Kl.). Efter Disciplens forskellige Udvikling er benyttet: Fortegninger, Gibsmoeller, skyggede Ornamenttegninger og Moeller af Træ og Terrakotta.

VII.

I næste Skoleaar bruges følgende Bøger.*)

1ste Underklasse.

Bredsdorffs ABC.

*) Enkelte, som her ikke ere anførte, ville blive opgivne ved Skoleaarets Begyndelse.

2den Underklasse.

Pio's og Wimmers danske Læsebog. Balslevs Bibelhistorie. Thriges lille Geografi. Blankensteiners Atlas.

3dje Underklasse.

Pio's og Wimmers danske Læsebog. Dorphs danske Grammatik. Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus. Listovs tyske Læsebog. Thriges lille Geografi. Max. Bruhns Danmarks-historie. Blankensteiners Atlas.

Iste Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Pio's og Wimmers danske Læsebog. Dorphs danske Grammatik. Listovs tyske Læsebog. Ploetz Syllabaire français. Kofods fragmentariske Historie. Thriges lille Geografi. Sahlertz's Naturhistorie. Blankensteiners Atlas.

2den Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Winthers Digte for Børn, 2den Saml. Launys tyske Læsebog. Løkkes lille tyske Grammatik. Pio's franske Læsebog. Kofods fragmentariske Historie. Lützens mindre Naturhist. Blankensteiners Atlas.

3dje Klasse.

Det nye Testament. Assens Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Løkkes tyske Sprogl. Pio's franske Læsebog og Contes français. Pio's franske Formlære. Pio's franske Stiløvelser I. Hefte. Erslevs mindre Geografi. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Ploetz latinske Læsebog. Blankensteiners Atlas.

4de stud. Klasse.

Balslevs Katekismus. Assens Bibelhistorie. Det nye Testament. Hammerichs danske Læsebog. Cæsar de bello Gallico. Madvigs latinske Grammatik. Pio's franske Læsebog og Contes français. Pio's franske Grammatik. Pio's franske Stiløvelser I. Kofods Verdenshistorie i Udtog. Velschows Geografi. Simonsens tyske Gram. Järs og Rungs Stiløvelser. Listovs engelske Elementar-bog, samt Læsestykker og Stiløvelser. Løkkes Grammatik. Steens elem. Arithmetik. Mundts Geometri. Lützens mindre Naturhist. Blankensteiners Atlas.

4de Realklasse.

Balslevs Katekismus. Det nye Testament. Assens Bibelhistorie. Hammerichs danske Læsebog. Simonsens tyske Gramma-

tik. Jürs og Rungs Stiløvelser. Pio's franske Læsebog og Contes français. Pio's franske Formlære. Pio's franske Stiløvelser I. Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser. Løkkes engelske Grammatik. Kofods Verdenshist. i Udtog. Velschows Geografi. Steens element. Arithm. Mundts Geometri. Lützens mindre Naturhist. Holtens Naturlære. Blankensteiners Atlas.

5te stud. Klasse.

Balslevs Katekismus. Assens Bibelhist. Hammerichs danske Læsebog. Cæsar. Ciceros Taler. Madvigs lat. Gram. Xenofons Anabasis. Bergs græske Formlære. Deutsches Lesebuch v. Fibiger. Lorentzens Stiløvelser. Simonsens tyske Grammatik. Pio's Contes français. Pio's franske Grammatik. Pio's franske Stiløvelser I. Listovs engelske Elementarbog, samt Læsestykker og Stiløvelser. Rosings eng. Grammatik. Kofods Hist. i Udtog. Velschows Geografi. Mundts Geometri. Petersens geometriske Opgaver. Steens elementære Algebra og Arithmetik. Lützens mindre Naturhistorie. Blankensteiners Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden.

5te Realklasse.

Balslevs Katekismus. Assens Bibelhist. Hammerichs danske Læsebog. Deutsches Lesebuch v. Fibiger. Lorentzens Stiløvelser. Simonsens tyske Grammatik. Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser. Pio's Contes français. Pio's franske Grammatik og Stiløvelser. Kofods Historie i Udtog. Velschows Geografi. Mundts Geometri. Petersens geometriske Opgaver. Steens Elementær Algebra og Arithmetik. Lützens mindre Naturhistorie. Holtens Naturens alm. Love. Rosings eng. Grammatik. Blankensteiners Atlas.

6te stud. Klasse.

Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Livius. Vergil. Madvigs latinske Grammatik. Stolls hist. Anthologi. Homers Odys. de seks første Bøger. Bergs græske Formlære. Wimmers isl. Læsebog. Wimmers isl. Gram. Flors Haandbog i d. danske Lit. Hammerichs svenske Læsestykker. Et dansk Testament. Balslevs Katekismus. Assens Bibelhist. Mundts Geometri. Steens Elementær Algebra og Arithm. La Landes Logarithmetavle. Kofods Hist. i Udtog. Lützens mindre Naturhist. Deutsches Lesebuch von Fibiger. Lorentzens tyske Stiløvelser. Hjorts mindre tyske Gram. Pio's Lectures françaises. Pio's franske Grammatik. Pio's Stiløvelser I. Blankensteiners Atlas.

6te Realklasse.

Flors Haandbog i den danske Literatur. Hammerichs svenske Læsestykker. Mundts Geometri. Holtens Naturens almind. Love.

Steens Elementær Algebra og Arithmetik. Johnsens mathematiske Opgaver. Kofods Historie i Udt. Velschows Geografi. Lützens mindre Naturhistorie. Deutsches Lesebuch v. Fibiger. Hjorts mindre tyske Grammatik. Lorentzens tyske Stiløvelser. Pio's Lectures françaises. Pio's franske Grammatik, samt Stiløvelser I. Moriartys Chrestomathi. Rosings eng. Gram. Blankensteiners Atlas.

7de Klasse.

Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Livius 2den Bog. Horats. Vergils Æncide. Whittes Stiløvelser. Madvigs latinske Grammatik. Homers Odysseé I. Platons Apologi. Herodot. Christensen, det græske Statsliv. Tregders Mythologi. Et græsk Testament. Pio's franske Stiløvelser 2det Hefte. Mundts Geometri. Jul. Petersens Trigonometri. Steens elem. Algebra og Arithmetik. Holtens Naturlære. La Landes Logarithmetabel. (A. Ramus Geometri.) Kofods Historie. Bergs Atlas over den gamle Verden.

VIII.

Skolens Hovedexamen.

(Den skriftlige Examen afholdes i Ugen den 5te—10de Juli).

Mundlig Examen.

Onsdag den 14de Juli.

- IX Klasse. Kl. 9—11½ Arithmetik. 12—2 Historie.
 (i Nr. 5). — 5½—8 Fysik.
 VIII Kl. *) — 8—9½ Græsk (Nr. 10).
 VII Kl. — 8—9½ Engelsk (Nr. 5). 9—10½ Tysk.
 (i Nr. 11). — 10½—12 Fransk. 12—2 Mathematik. 4—5½ Fysik.
 VI Kl. — 8—9½ Engelsk. 9½—11 Latin. 11—1 Tysk.
 (i Nr. 5). — 4—5½ Fysik (Nr. 11). 4—6 Dansk.
 V Kl. — 8—9 Dansk. 9—10 Fransk. 10½—11½ Historie.
 (i Nr. 9). — 4—5 Geografi. 5—6 Fysik. 6—7 Tysk (Nr. 5).
 IV Kl. — 12—2 Fransk. 5—6 Regning.
 (i Nr. 10). — 6—7½ Geografi.

*) Om Examen i de 5 Fag, som aflægges, s. Opslag paa Skolen.

- III Kl. — 8½—10 Bibelhistorie. 4—5 Regning.
- (i Forbkl.) — 5—6½ Naturhistorie.
- II Kl. — 12—2 Historie. 6—7½ Regning.
- (i Nr. 9).
- I Kl. — 12—1 Geografi (i Forbkl.).
- Forbkl. — 10—12 Dansk og Regning (i Forbkl.).

Torsdag den 15de Juli.

- IX Klasse. Kl. 8—10½ Geometri. 11—1½ Latin.
- (i Nr. 3).
- VIII Kl. — 8—9½ Latin. 9½—11 Historie.
- (i Nr. 10).
- VII Kl. — 8—9 Religion. 10—11 Latin.
- (i Nr. 11). — 11½—12½ Geografi.
- VI Kl. — 8—9½ Græsk. 9½—11½ Geografi.
- (i Nr. 5). — 12—2 Religion. 4—6 Historie. 6—8 Naturhistorie.
- V Kl. — 8—9 Engelsk (i Forbkl.). 8—10 Matematik.
- (i Nr. 9). — 10—11 Religion.
- IV Kl. — 11—12½ Religion. 12½—2 Historie.
- (i Nr. 10). — 4—6 Naturhistorie. 6—8 Tysk.
- III Kl. — 10½—12½ Fransk. 12½—2 Geografi.
- (i Forbkl.) — 4—6 Tysk.
- II Kl. — 12—2 Fransk. 4—6 Geografi.
- (i Nr. 9). — 6—7½ Bibelhistorie.
- I Kl. — 9½—10½ Bibelhistorie (i Forbkl.).

Fredag den 16de Juli.

- IX Klasse. Kl. 8—10 Religion. 10—12½ Græsk.
- (i Nr. 3).
- VIII Kl. — 10½—1 Matematik (Nr. 10).
- VII Kl. — 8—9 Græsk. 10—11 Historie.
- (i Nr. 11). — 12—1 Naturhistorie.
- VI Kl. — 8—10 Matematik. 12—2 Fransk.
- (i Nr. 5).
- V Kl. — 8—9 Latin. 9—10 Naturhistorie.
- (i Nr. 9).
- IV Kl. — 8—10 Dansk (Nr. 10).
- III Kl. — 8—10 Dansk. 12—1½ Historie.
- (i Forbkl.)
- II Kl. — 10—12 Naturhistorie. 12—2 Dansk.
- (i Nr. 9).
- I Kl. — 10—11½ Dansk (i Forbkl.).

Det mellemste Hold Kl. 5—5½ Sang.
 — ældste — — 5½—6 —

Undervisningen ophører Lørdag den 10de Juli Kl. 1.
Examensudfaldet og Omflytning meddeles Lørdag den
17de Juli Kl. 11.

De nye Disciple prøves Tirsdag den 17de Avgust
Kl. 10.

I det nye Skoleaar begynder Undervisningen Tirs-
dag den 17de Avgust Kl. 9.

Til at overvære denne Examen ligesom ogsaa Omflyt-
ningen indbydes Disciplenes Forældre og Foresatte samt
enhver, der ellers maatte have Interesse for Skolen.
